

B.A. 5th Semester (Honours) Examination, 2020-21

SANSKRIT

Course ID: 50917

Course Code: AHSNS-504-DSE-2

Course Title: Veda

Time: 2 Hours

Full Marks: 40

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates are required to give their answers in their own words

as far as practicable.

1. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः। 2x5=10
 - a) महाशालः कः? सः कमुपसन्नः पप्रच्छ?
 - b) तैत्तिरीयोपनिषत् कस्य वेदस्य कस्यां शाखायां विद्यते?
 - c) 'अतिथिदेवो भव' इति कुत्र वर्तते? अस्य श्रुतिवाक्यस्य कः अर्थः?
 - d) कस्मात् अन्नमभिजायते?
 - f) अपरा विद्या का?
 - g) अग्नेः कति जिह्वाः? काः च ताः?
 - h) तद्विज्ञानार्थं शिष्यः कथं गुरुमभिगच्छेत्?

2. अधोलिखितेषु मन्त्रेषु यथेच्छं द्वयं व्याख्येयम्। 5X2=10
 - a) इति त्रिशङ्कोर्वेदानुवचनम्।
 - b) अधिलोकमधिज्योतिषमधिविद्यमधिप्रजमध्यात्मम्।
 - c) यान्यनवद्यानि कर्माणि तानि सेवितव्यानि। नो इतराणि।
 - d) शीक्षां व्याख्यास्यामः। वर्णः स्वरः। मात्रा बलम्। साम संतानः। इत्युक्तः शीक्षाध्यायः॥

3. अधोलिखितेषु श्रुतिवाक्येषु यथेच्छं द्वयं व्याख्येयम्। 5X2=10
 - a) तस्मै स विद्वानुपसन्नाय सम्यक् प्रशान्तचित्ताय शमान्विताय।
येनाक्षरं पुरुष वेद सत्यं प्रोवाच तां तत्त्वतो ब्रह्मविद्याम्॥
 - b) यथोर्णनाभिः सृजते गृह्णते च यथा पृथिव्यामोषधयः सम्भवन्ति।
यथा सतः पुरुषात् केशलोमानि तथाऽक्षरात् सम्भवतीह विश्वम्॥
 - c) यः सर्वज्ञः सर्ववित् यस्य ज्ञानमयं तपः।
तस्मादेतद् ब्रह्म नाम रूपमन्नञ्च जायते॥

4. अधस्तात् कस्यचिदेकस्य प्रश्नस्य उत्तरं विधेयम्।

10X1=10

- a) कति व्याहतयः सन्ति? काः च ताः? तैत्तिरीयोपनिषदनुसारं व्याहृतिरूपं ब्रह्मोपासनमाश्रित्य कश्चन प्रबन्धो लेख्यः।
- b) 'ता महासंहिता इत्याचक्षते'। महासंहिता केति तैत्तिरीयोपनिषदनुसारं सविस्तरमालोच्यताम्।
- c) अक्षरात् विश्वं कथमुत्पद्यते इति मुण्डकोपनिषदनुसारं सविस्तरमालोच्यताम्।